

Posudek magisterské práce

Posudek Závěrečná práce-CŽV

Student: Lucie MICHALČÍKOVÁ

Obor: ČJ-NJ

Název práce v českém jazyce: Prostor maloměsta v české literatuře

Název práce v anglickém jazyce: The small town in Czech literature

Vedoucí práce: prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Oponent práce: doc. PaedDr. Jaroslava Hrabáková, CSc.

Diplomová práce Lucie Michalčikové se zabývá tématem, které má v české literatuře specifické postavení. Malý člověk a omezený prostor jeho života na jedné straně představují intimitu domova plného známých tváří a osudů a na druhé straně znamenají omezující uzavřenost, bídu a existenční problémy, nemožnost realizovat odvážnější plány a vyslovit osobité myšlenky. Tato kontrastnost se uplatňuje v literární podobě maloměsta, kde existují díla idylická i příběhy naturalisticky kruté a sarkasticky tragické.

Práce je uvedena teoretickým přehledem a analýzou základních problémů, formuluje s pochopením aspekty důležité pro výklad textů. Dobře zvládnutý teoretický výklad vytváří předpoklady pro výstižnou interpretaci, ta bohužel nedosáhla předpokládané úrovně.

Historický pohled se soustřeďuje na jevy obecné a opomíjí nebo jen okrajově připomíná postavení tématu v literární historii. Nezaznamenává vůbec, kdy a jak se toto téma dostalo do popředí spisovatelské i čtenářské pozornosti. Věnuje se pouze výkladu vybraných autorů, ale nezdůvodňuje proč právě Ti se stali středem pozornosti. V České literatuře získalo maloměstské téma výsadní postavení v druhé polovině 19. století, kdy se těší velkému zájmu autorskému i čtenářskému. Díky zpracování maloměstských námětů získávají výjimečnou popularitu jejich tvůrci (Jirásek, Šmilovský) tato literární oblast má velký úspěch čtenářský, který přetrvává v podstatě až do počátku 20. století. Bez pochopení aktuálnosti obrazů maloměsta není možné plně pochopit a interpretovat pozdější díla tohoto typu.

V předložené práci dochází vzhledem k absenci literárně-historického aspektu k povrchnosti výkladu a neustálému opakování stejných nebo podobných pozorování, k častému nahrazování analýzy popisem a citacemi. Chybí zdůvodnění, proč byla k interpretaci vybrána právě tato díla, čím jsou příznačná a inspirativní. Dostatečně není využita ani různorodost žánrová, která sice je konstatována, ale není ji využito k hlubší konfrontaci.

Prostor, který měl být nejdůležitějším předmětem interpretace je až na výjimky zachycen okrajově. Středem pozornosti jsou lidé, to samo o sobě není nedostatkem, ale v interpretaci se nepodařilo odlišit výrazně ani jednotlivé pohledy na člověka. Právě zde dochází k nejčastějšímu opakování a

stereotypnosti výkladu. Oddíl práce věnovaný jazykové podobě textu je naprosto povrchní, ačkoli se zde nabízela řada možností pro zpracování. Připomínka filmových podob rovněž není úplná a nevyužívá možnosti prohloubit hodnocení a pochopení textu.

Přes všechny tyto problémy a nedomyšlenosti je možné konstatovat, že diplomantka prokázala úsilí a snahu zamyslet se nad texty, které si zvolila. Ve svém výkladu dospěla k základnímu porozumění a občas i k osobitému a originálnímu vidění. Práci doporučuji k obhajobě a klasifikuji dobře.